

ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УНІВЕРСИТЕТАХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖАХ: ДОСВІД АВСТРІЇ

Безлюдна Віта, д. пед. н., доцент,
професор кафедри іноземних мов
Безлюдний Роман, к. пед. н., доцент,
кафедри теорії і практики іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

Мета дослідження полягає в аналізі досвіду викладання іноземних мов в університетах та педагогічних коледжах Австрії.

Виявлено, що університети та педагогічні коледжі Австрії пропонують навчання 30 іноземними мовами. Викладання англійської, німецької та французької мов забезпечується першочергово. Меншою популярністю користується іспанська, італійська та російська мови. Крім того, університети пропонують найширший діапазон мов для викладання маловживаних мов, однак попит на ці мови є невеликим, оскільки далеко не всі країни пропонують їх вивчення в системі шкільної освіти [1, с. 304].

Особливість викладання іноземних мов в австрійських закладах вищої освіти полягає, насамперед, у «академічній свободі» студента, яка проявляється у тому, що не тільки університети, а й педагогічні коледжі є автономними утвореннями, але і кожному студентові надається свобода і самостійність. Майбутні педагоги самі обирають фах і відповідну навчальну програму, організують свій навчальний план і час відповідно до загальних вимог. Після зарахування студенти самі складають плани своєї роботи на період навчання, самостійно планують своє академічне життя, вибирають дисципліни, які вивчатимуть, тему з якої будуть складати іспит, строк навчання, семінари і викладачів. Студенти мають право у зручний для себе час записуватися на лекційні і семінарські заняття, стажування та практику, підробляти. В Австрії здобувачі вищої освіти мають право на вибір не тільки навчальних курсів, тем курсових та дипломних робіт, але й термін складання іспитів. Студенти мають право змінити свій навчальний план. Особливо це стосується іноземних студентів та мігрантів [2, с. 119].

З'ясовано, що навчальні плани університетів та педагогічних коледжів Австрії містять досить незначну кількість обов'язкових навчальних предметів, що дозволяє студентам більшість часу працювати за індивідуальними планами. Поряд з обов'язковими курсами існують вибіркові і факультативні. Так, приблизно 40% складають спецкурси та курси за вибором. Велика увага також приділяється практичним заняттям і організації самостійної роботи студентської молоді. Зокрема кожна аудиторна година доповнюється 2-5 год. самостійної роботи. До педагогічно цінних видів самостійної роботи австрійських студентів, які вивчають іноземні мови належать написання рефератів, творів на вільну тему; виконання творчих

завдань, що розраховані на порівняння різноманітних теоретичних концепцій; критичний аналіз статей з предмету, що вивчається; виконання індивідуальних і групових дослідницьких проєктів; підготовка та виступ з лекціями перед студентами з подальшою дискусією [2].

Цікавим є те, що випускники австрійських університетів і педагогічних коледжів окрім традиційних видів практик (педагогічна практика у школі, практика в літніх оздоровчих чи мовних таборах, навчальна та виробнича практики) проходять «стажерську» практику в школі. У цей період випускника називають стажером. Ця освітня модель позиціонується як взірець для забезпечення вищого рівня проходження стажування вчителів, оскільки вона є прогресивною й опирається на педагогічну підтримку і вдосконалення умінь і навичок вчителя [1, с. 305].

Крім того університети та педагогічні коледжі в Австрії велику увагу приділяють формуванню академічної мобільності студентів. Академічна мобільність австрійських студентів забезпечується можливостями: вибору спеціальності (спеціалізації) в межах одного напрямку підготовки фахівців; індивідуального формування програм підготовки шляхом вибору навчальних дисциплін, які відносяться до дисциплін вільного вибору студента; одночасного (паралельного) навчання за різними програмами [2, с. 142].

Зроблено висновок, що австрійський досвід викладання іноземних мов в університетах та педагогічних коледжах може відкрити нові можливості для розвитку іншомовної освіти в Україні: надати свободу і самостійність студента у виборі навчальних курсів, тем курсових та дипломних робіт, терміні складання іспитів; надати можливість проходження студентами стажерської педагогічної практики, що забезпечує вдосконалення умінь і навичок майбутнього педагога під час першого року вчителювання у школі.

Ключові слова: *університет, педагогічні коледжі, студенти, іноземні мови, Австрія.*

Література

1. Bezlyudna V. V. (2017). Teoriya i praktyka profesiynoyi pidhotovky maybutnikh uchyteliv inozemnykh mov u vyshchyykh pedahohichnykh navchal'nykh zakladakh Ukrayiny (1948–2016). [Theory and practice of professional training of future foreign languages teachers in higher pedagogical educational institutions of Ukraine (1948–2016)]: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.01, 13.00.04. Rivne, 2017. 520 s. (in Ukrainian).

2. Byndas O. M. (2016). Profesiyna pidhotovka vchyteliv inozemnykh mov mahisters'koho rivnya v universytets'kykh koledzhakh pedahohichnoyi osvity Avstriyi [Professional training of foreign languages teachers of masters level in university colleges of pedagogical education of Austria]. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04; Poltav's'kyu nats. ped. un-t im. V. H. Korolenka. Poltava, 2016. 252 s. (in Ukrainian).